

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	๑
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
สารบัญ	๑
สารบัญตาราง	๑
สารบัญภาพ	๑
บทที่ ๑ บทนำ	๑
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัจจุบัน	๑
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	๓
1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๓
1.4 ขอบเขตของงานวิจัย	๓
บทที่ ๒ สาระสำคัญจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง	๔
2.1 พีชพัก	๔
2.2 งบประมาณในผักและผลไม้	๕
2.3 ชนิดผัก	
2.3.1 พักทอง	๖
2.3.2 มันเทศ	๖
2.3.3 พริกหวาน	๗
2.3.4 ผักบูรĝชิน	๘
2.3.5 คำลึง	๙
2.4 สารพักหรือสารพฤกษ์เคมี	๑๑
2.5 แครอทในอยค์	๑๒
2.5.1 เบต้าแครอทีน	๑๔

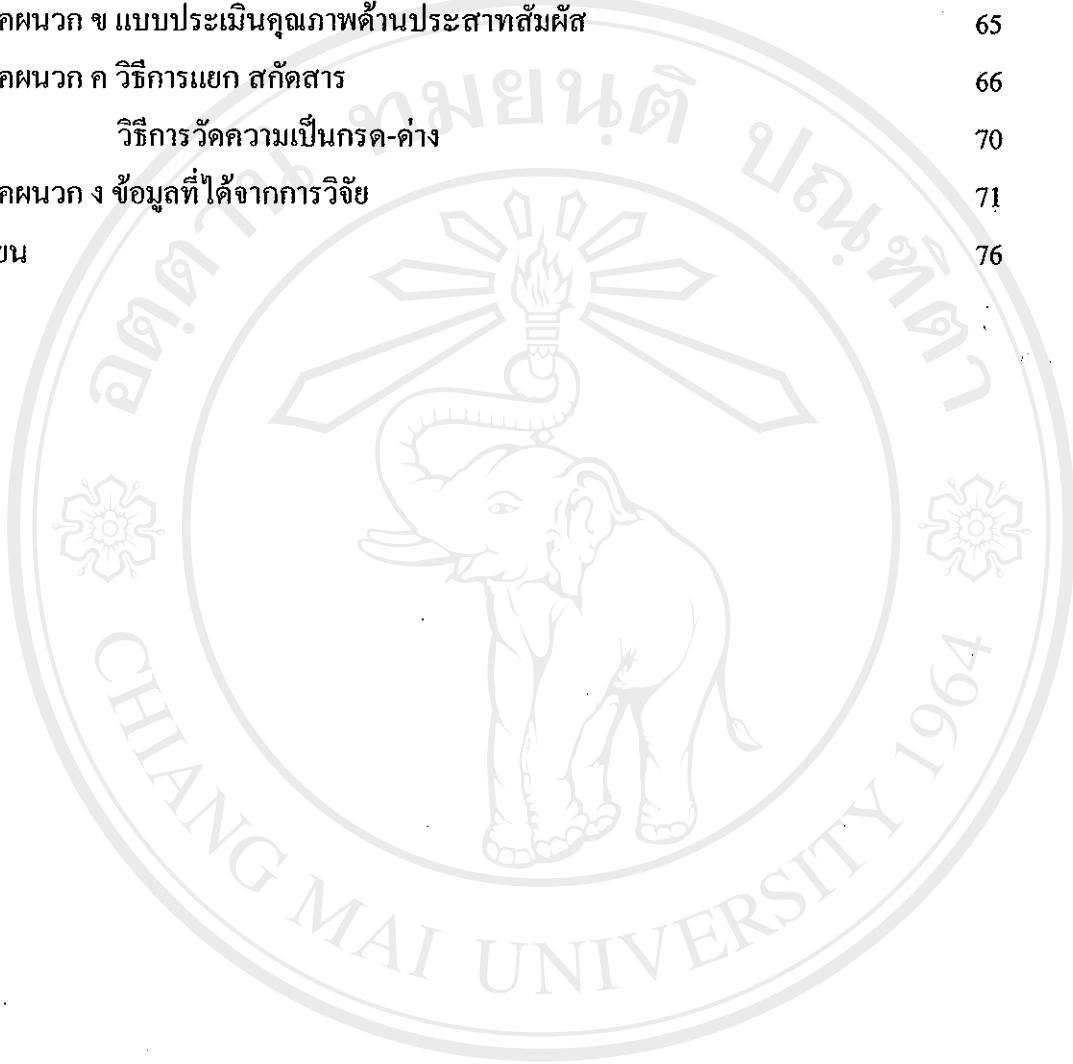
หน้า

2.6 ปัจจัยที่มีผลต่อเบต้าแครอทีน	
2.6.1 ความร้อน	15
2.6.2 ปัจจัยที่ไม่ใช้ความร้อน	19
2.7 ผลของความร้อนต่อลักษณะทางกายภาพของผัก	21
2.8 การเก็บรักษาผัก	23
2.9 การแยกสกัดสารสำคัญจากพืช	24
บทที่ 3 การทดลอง	
3.1 วัสดุ	27
3.1.1 วัสดุคิบ	27
3.2 สารเคมี	27
3.3 อุปกรณ์	27
3.3.1 อุปกรณ์สำหรับการให้ความร้อนกับผัก	27
3.3.2 อุปกรณ์สำหรับใช้ในการวิเคราะห์	28
3.4 วิธีการทดลอง	28
บทที่ 4 ผลการทดลอง	
4.1 เปรียบเทียบวิธีการสกัดแยกสารแครอทีโนยด์	32
4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการทำให้สุก กับปริมาณสารเบต้าแครอทีน	38
4.2.1 ปริมาณสารเบต้าแครอทีนในผักสด	38
4.2.2 ปริมาณสารเบต้าแครอทีนในผักตัวอย่างหลังทำให้สุก	38
4.3 การทดสอบด้านประสิทธิภาพสัมผัส	45
บทที่ 5 สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการทดลอง	52
5.2 ข้อเสนอแนะ	53

เอกสารอ้างอิง

Copyright © by Chiang Mai University	54
All rights reserved	

	หน้า
ภาคผนวก	60
ภาคผนวก ก รูปภาพประกอบการวิจัย	61
ภาคผนวก ข แบบประเมินคุณภาพด้านประสิทธิภาพสัมผัส	65
ภาคผนวก ค วิธีการแยก สรุปสาร	66
วิธีการวัดความเป็นกรด-ค่าง	70
ภาคผนวก ง ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย	71
ประวัติผู้เขียน	76

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 คุณค่าทาง โภชนาการของฟักทอง คำลีง ผักบูร์จีน พริกหวาน และมันเทศต่อ น้ำหนัก 100 กรัม	10
4.1 การทดสอบด้านประสิทธิภาพสัมผัสก่อนและหลังทำให้สุกในคำลีง	46
4.2 การทดสอบด้านประสิทธิภาพสัมผัสก่อนและหลังทำให้สุกในผักบูร์จีน	48
4.3 การทดสอบด้านประสิทธิภาพสัมผัสก่อนและหลังทำให้สุกในพริกหวาน	49
4.4 การทดสอบด้านประสิทธิภาพสัมผัสก่อนและหลังทำให้สุกในมันเทศ	51
4.1 เปรียบเทียบวิธีการสกัดและค่าดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 450 นาโนเมตร	71
4.2 ค่าการดูดกลืนแสงของสารมาตรฐานเบต้าแครอทีนที่ความยาวคลื่น 464 นา โนเมตร	72
4.3 ความเข้มข้นของสารเบต้าแครอทีนในผักตัวอย่างเทียบกับสมการสาร มาตรฐาน	73
4.4 ปริมาณแบบตัวแครอทีนในคำลีง ผักบูร์จีน พริกหวาน และมันเทศก่อนและ หลังทำให้สุก	74
4.5 ร้อยละการเปลี่ยนแปลงสารเบต้าแครอทีนในคำลีง ผักบูร์จีน พริกหวาน และ มันเทศ	74
4.6 ความเป็นกรด-ด่างในคำลีง ผักบูร์จีน พริกหวาน และมันเทศก่อนและหลัง ทำให้สุก	75

สารบัญภาพ

หัวข้อ	หน้า
2.1 โครงสร้างทางเคมีของ Isoprene	13
2.2 โครงสร้างแคโรทินอยด์ที่เป็นไฮโคลเรนคาร์บอน	13
2.3 โครงสร้างแคโรทินอยด์ที่มีออกซิเจนในไมเดกูล	14
2.4 โครงสร้างของเบต้าแคโรทินในรูป trans	15
2.5 โครงสร้างของเบต้าแคโรทินในรูป cis	15
2.6 ผลของอุณหภูมิต่อความคงตัวของเบต้าแคโรทินที่ปริมาณเริ่มต้น 40 มก./100 มล.	16
2.7 ผลของความเป็นกรด-ด่างต่อความคงตัวของเบต้าแคโรทินที่อุณหภูมิ 7°ฯ	19
2.8 โครงสร้างส่วนที่ให้เกิดนิ่งของแคโรทินอยด์ที่พบในพืช	20
2.9 เปรียบเทียบลักษณะปราการฐานของหัวนีก่อนและหลังทำให้สุก	22
2.10 เปรียบเทียบลักษณะปราการฐานของบรรจุภัณฑ์ก่อนและหลังทำให้สุก	22
2.11 เปรียบเทียบลักษณะปราการฐานของเครื่องหก่อนและหลังทำให้สุก	22
4.1 เปรียบเทียบวิธีการสกัดแคโรทินอยด์ระหว่างวิธีของ Lee & Castle (วิธีการที่ 1), AOAC (วิธีการที่ 2), Cyanotech Corporation (วิธีการที่ 3) และวิธีของพรนิภา ชุมศรี (วิธีการที่ 4)	33
4.2 เปรียบเทียบค่าการดูดกลืนแสง (Abs) จากการสกัดแคโรทินอยด์ตามวิธีของ Lee & Castle (วิธีการที่ 1), AOAC (วิธีการที่ 2), Cyanotech Corporation (วิธีการที่ 3) และวิธีของพรนิภา ชุมศรี (วิธีการที่ 4)	37
4.3 ปริมาณสารเบต้าแคโรทินในต้มลึกล่อนและหลังให้ความร้อน	39
4.4 ปริมาณสารเบต้าแคโรทินในผักบุ้งจืดก่อนและหลังให้ความร้อน	40
4.5 ปริมาณสารเบต้าแคโรทินในพริกหวานสีเหลืองก่อนและหลังให้ความร้อน	41
4.6 ปริมาณสารเบต้าแคโรทินในมันเทศเนื้อเหลืองก่อนและหลังให้ความร้อน	42

หน้า

4.7	ร้อยละการเปลี่ยนแปลงปริมาณเบต้าแครอทีนเมื่อเปรียบเทียบกับผักที่ไม่ผ่าน ความร้อนของตัวเลือง ผักบุ้งจีน พริกหวานสีเหลือง และมันเทศเนื้อเหลืองใน แต่ละวิธีให้ความร้อน	44
ก.1	ตัวอย่างมันเทศก่อนและหลังได้รับความร้อนโดยการต้ม การนึ่ง การลวก การ ต้มด้วยไนโตรเจฟ และการผัดในน้ำมัน	61
ก.2	ตัวอย่างพริกหวานก่อนและหลังได้รับความร้อนโดยการต้ม การนึ่ง การลวก การต้มด้วยไนโตรเจฟ และการผัดในน้ำมัน	61
ก.3	ตัวอย่างผักบุ้งจีนก่อนและหลังได้รับความร้อนโดยการต้ม การนึ่ง การลวก การต้มด้วยไนโตรเจฟ และการผัดในน้ำมัน	62
ก.4	ตัวอย่างตัวเลือก ก่อนและหลังได้รับความร้อนโดยการต้ม การนึ่ง การลวก การ ต้มด้วยไนโตรเจฟ และการผัดในน้ำมัน	62
ก.5	สารละลายน้ำที่แยกสกัดจากผักบุ้งจีนก่อนและหลังได้รับความร้อน	63
ก.6	สารละลายน้ำที่แยกสกัดจากผักบุ้งจีนก่อนและหลังได้รับความร้อน	63
ก.7	สารละลายน้ำที่แยกสกัดจากผักบุ้งจีนก่อนและหลังได้รับความร้อน	64
ก.8	สารละลายน้ำที่แยกสกัดจากผักบุ้งจีนก่อนและหลังได้รับความร้อน	64
ง.1	ความสัมพันธ์ระหว่างค่าการดูดกลืนแสงและความยาวคลื่นที่ความเข้มข้น 2 และ 10 ppm	71
ง.2	ความสัมพันธ์ระหว่างค่าการดูดกลืนแสงและความเข้มข้นของสารมาตรฐาน เบต้าแครอทีน	72

อิชสิกธ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright[©] by Chiang Mai University
All rights reserved